

Doodgewone hondenogen

Fotografie: Charlotte Dumas

Reddingswerkers zijn het, net als al die brandweermannen en andere hulpverleners die meteen na de aanslagen van 11 september 2001 koortsachtig aan het werk gingen. Dag en nacht waren zij in touw om te zoeken naar overlevenden tussen het puin van de Twin Towers. New York was in shock, maar de reddingshonden die uit heel Amerika waren aangevoerd, gingen onverstoord aan het werk.

Meer dan honderd honden staken die dagen hun neuzen in de lucht. Niet alleen op de plaats waar zo kort tevoren nog het World Trade Center had gestaan, maar ook in Washington, bij het zwaar beschadigde Pentagon.

'Ze zochten, en ze boden troost', schrijft de Nederlandse, in New York wonende fotografe Charlotte Dumas (Vlaardingen, 1977) in haar net verschenen fotoboek *Retrieved*. De beelden van deze honden lieten haar niet meer los.

Dumas, die al eerder naam maakte met fotoseries over dieren, besloot daarom op zoek te gaan naar deze reddingshonden. Ze wilde weten wat er van de dieren was geworden, hoeveel er nog in leven waren, tien jaar na de aanslagen van 9/11. Ze spoorde er vijftien op en ging op bezoek. Om portretten van ze te maken.

Afgezien van natuurfotografen mijden de meeste serieuze fotografen huisdieren als de pest. Kitsch ligt op de loer, de dressoirs aller landen staan er vol mee.

Dumas verstaat de kunst om verre te blijven van valse sentimenten. De honden zijn in hun eigen

omgeving geportretteerd, op het kleed in de gang, of ergens op een erf. Op het eerste gezicht zijn het doodgewone honden, met doodgewone hondenogen. Maar we weten wat die ogen hebben gezien, en ik weet bijna zeker dat ik dat terugzie in hun blik.

Dumas biedt ons met haar foto's de gelegenheid om terug te gaan naar die traumatische dagen in 2001. Ze vraagt ons heel subtiel om na te denken over de gevolgen van de aanslagen voor de toestand in de wereld. Om onze gedachten te laten gaan over de oorlogen die volgden, over de 'As van het Kwaad', over de relatie tussen godsdienst en politiek. En vooral over onze eigen kwetsbaarheid.

De honden hebben daarvan geen benul. Zij zullen toen hoogstens het verhoogde spanningsniveau bij hun baasjes en al die andere langbenen hebben gevoeld. Maar die spanning nam in de loop van de tijd weer af.

Nu zijn de reddingshonden van 9/11 buiten dienst. Ze zijn nog ingezet bij natuurrampen of hielpen mee om vermist wandelaars op te sporen. Tussen de elf en de vijftien jaar oud zijn ze, behoorlijk op leeftijd voor hondenbegrippen, de snuiten grijs en doorleefd.

— Michiel Goudswaard

Retrieved (The Ice Plant Publishers) is te koop bij boekhandel Atheneum in Amsterdam. De foto's worden nu tentoongesteld in New York bij Julie Saul Gallery. Vanaf 22 oktober zijn ze te zien in Galerie Paul Andriessse, Amsterdam en in het Schunck Glas-paleis in Heerlen.

New York, WTC 2001. De reddingshonden Scout en Polly liggen te wachten op hun baasjes. Foto: Blake Wallis

Met de klok
mee vanaf
linksboven:

Guinness (14), werd 11 dagen ingezet om te helpen zoeken naar overlevenden van de aanslag.

Merlyn (14), speurde vijf nachten lang door de puinhopen van het WTC en werd overdag door andere honden afgelost.

Bretagne (12), werkte 10 dagen op Ground Zero. Het was haar eerste baan. Na deze klus hielp zij zoeken naar overlevenden van de orkanen Katrina en Rita.

Bailey (14), hielp ook 10 dagen mee met zoeken. In haar latere carrière speurde zij naar mensen die verdwaald waren in de wildernis van Tennessee waar zij en haar baasje wonen.

Lezersaanbieding
Stuur een e-mail met adres naar retrieved@fd.nl en maak kans op een gesigneerd exemplaar van Retrieved. De eerste 10 krijgen het boek gratis thuisbezorgd.